

Pregó de la Festa de Sant Romà

Pregoner: Isabel-Clara Simó i Monllor

Data: 8 de novembre de l'any 2002

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Alcaldessa, autoritats, amis i amigues:

En primer lloc deixeu-me donar les gràcies al presentador que ha dit unes paraules enormement grates i exagerades, molt agraïda per tot això.

Voldria expressar com em sento d'honorada que l'Alcaldia i l'Ajuntament de Lloret hagin tingut la bondat de posar-me en el tràngol de ser la vostra pregonera. No m'ho mereixo, no tinc títols oportuns per a fer això però sí que tinc afecte per a tots els pobles de Catalunya i especialment per aquest, que vaig conèixer, fa una pila d'anys, de la mà del meu home quan vaig arribar a Catalunya. El primer de tot va ser ensenyar-me la Costa Brava i vàrem començar pel sud, per un poble que està més al sud, i vàrem continuar fins a Portbou, i una mica me'ls conec tots. Aquest és un poble que em vaig estimar de primera hora. Però tant com ser pregonera no m'ho imaginava. Per tant us dono molt les gràcies i espero no decebre-us en el pregó d'enguany.

El nom de Lloret és ben possible que provingui de *Lauretum*, que vol dir llorer. No podem descartar un possible origen basc, tan comú en els topònims catalans. El mateix nom de Catalunya té una etimologia incerta, perquè no sempre el més semblant és el més correcte. Si Lloret significa llorer estaria molt ben trobat, perquè tothom sap que el llorer simbolitza la victòria. Victòria intel·lectual, victòria artística o victòria física. I és bonic pensar que un poble tan privilegiat com aquest, hagi estat escollit pels déus per a coronar-lo amb una corona de llorer.

Si més no, Lloret té una victòria que pocs pobles tenen, fins i tot a la vella Europa. Ser un poble mil·lenari. Entenguem-nos, Lloret és un nucli urbà molt més antic que el mil·lenni. Les restes prehistòriques en són un testimoni inequívoc. Però quan celebrem el mil·lenari, esteu celebrant un fet molt concret. L'aparició legal jurídica i administrativa del vostre poble. Car l'any 1001 els comtes de Barcelona atorguen carta d'existència pròpia a Lloret segregant-lo de Maçanet de la Selva.

No dic endebades això que Lloret és molt més que mil·lenari, car hi ha proves suficients del pas de diverses cultures que barrejant-se li han donat el seu caràcter actual. Per aquí hi ha hagut ibers, àrabs, jueus, francs, i molta altra mena de gent. En tots els moments de la seva llarguíssima història Lloret s'ha guanyat el dret de ser anomenada terra d'acolliment i la fama de ser una ciutat hospitalària consta en diversos homenatges que Lloret rep al llarg del temps.

Aquesta no és una dada qualsevol. Les actuals onades migratòries, primer procedents de la península, però ara procedents de més al sud de l'Àfrica magribina o subsahariana han aixecat el temut fantasma del racisme i del rebuig en alguns indrets. Estic ben segura que Lloret l'aprovarà amb un notable alt, aquesta difícil assignatura, per aquesta mateixa tradició que esmentava; i perquè essent un poble fruit de les barreges més diverses, continuarà escrivint els trets del seu caràcter personalíssim i catalaníssim,

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

amb tot de nous ingredients, que no faran cap altra cosa que rejuvenir i restaurar la seva població.

Lloret és un indret famós arreu per les seves platges i està bé que així sigui. I està bé que ensenyem ufanosos el poble a la gent de fora. I està bé que explotem una indústria tant potent com la turística sense caure amb la cobejança de l'especulació en què han caigut algunes poblacions de les nostres costes. Però és bo recordar que Lloret, a més de les platges, té una població amb un sol índex social, té una vida cultura i festiva ininterrompuda. Té indrets de bellesa espectacular, i restes antigues d'un gran valor arquitectònic i una configuració urbana inconfusible. Tots aquests béns han de ser potenciats en benefici de tothom, però també i amb tot el dret en benefici propi.

Un dels aspectes més admirables de Lloret són les mostres d'art romànic, per exemple l'església de Sant Romà que té la considerable antiguitat del 1079 i que per tant es tracta d'un romànic primitiu puríssim. Només perquè la població va començar a traslladar-se a la vora del mar, empesa per una economia marinera, l'actual li prengué el nom. Aquella ermita, l'ermita de la Maredeu de les Alegries, un nom tan bell com l'ermita mateixa.

Els lloretencs han estat mestres de navegació durant molt de temps i per això no és estrany una emigració cap a Amèrica a la recerca de fortuna que va cristal·litzar en aquells famosos *indianos* o *americanos* que van canviar la fesomia d'alguns dels nostres pobles al segle XIX. Aquests emigrants, en tornar a casa enriquits i amb la famosa ostentació que els caracteritzava, construïren cases senyoriales que de mica en mica, li varen anar donant el màgic perfil a Lloret, que fa que sigui poble amb una personalitat molt acusada, un poble inconfusible.

Una de les bel·leses més ostensibles és, a parer meu, la capella del Santíssim Sagrament (que forma part de la parròquia) i que consta que va construir el senyor Gelats provenint de l'Havana. És d'un esclatant modernisme ple de gràcia i ufanor. M'han arribat notícies que hi ha un pla de rehabilitació que serà absolutament important.

L'actual invasió turística, una invasió que no oblidem pas, és un dels pilars més sòlids de l'economia catalana, ha transformat alguna d'aquestes edificacions en hotels i altra mena de serveis necessaris per a aquesta activitat. Que diferent, però, d'aquells pobles sense història que han bastit gratacels i més gratacels, no tenint ni tan sols una zona vella on el passat es doni la mà amb el futur.

M'adono de les enormes dificultats i la quantitat de seny i de bon gust que calen per a mantenir el de vegades precari equilibri entre història i personalitat pròpia per una banda i els serveis turístics per l'altra.

És molt difícil, en efecte, tenir una ciutat moderna, amb infraestructures adequades a un augment enorme de població durant la

temporada i alhora tenir una ciutat senyora i gelosa guardiana dels seus tresors i la seva història. En aquest equilibri és fonamental comptar amb uns edils sensibles a les necessitats físiques i anímiques dels lloretencs i de les lloretenques. Però cal, sobretot, un teixit social suficientment robust perquè el criteri comú sigui el nord que guii la navegació del progrés de la vila.

Un dels termòmetres més importants per saber com funciona l'equilibri entre modernitat i tradició és estudiar l'estat de la llengua. Si la llengua continua funcionant és que hi ha un cos social que ho fa possible. També un altre termòmetre és la conservació de festes, de tradicions i tots els aspectes de la cultura popular que continuen vius a Lloret o, si no continuen, que són recuperables.

Que Lloret ha enamorat a molta gent és una obvietat. Aquella famosíssima frase de l'òpera *Marina* d' Emilio Arrieta i Francesc Camprodon, *Costas las de Levante, playas las de Lloret*, no sols és un encert i un motiu de joia sinó que va donar la volta a tot l'Estat. En el meu remot poble d'Alcoi, al sud dels Països Catalans, la vaig sentir citar a la meva infància dotzenes de vegades, i sempre em deia que un dia jo coneixeria aquell Lloret tan celebrat i tan bonic.

La poesia ha estat també amatent a les bel·leses de Lloret. No estic parlat de les valuoses aportacions dels mateixos lloretencs; sinó dels més eximis poetes que han sabut captar de seguida la gràcia d'aquest poble. Un d'ells és el poeta nacional, el poeta del Poble, aquell del qui celebrem el centenari de la mort, Mossèn Jacint Verdaguer, al qual li heu aixecat un monument, que diu:

*Tu ets la guia vers Maria
de sa ermita en lo Camí;
la nau forta que Déu porta
amb Jesús que en tu morí
Vine, vine, creu divina
En aquest poble del llorer
Beneeix-lo, protegeix-lo
Del cel mostra-li el sender
Deixa serra, mar i terra
Beneix el Principat
Vine, vine i encamina
cap al Cel la humanitat*

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

És una poema de gran senzillesa i d'una gran ingenuïtat dedicat al poble de Lloret de la mà del gran poeta Verdaguer.

Però també hi ha un altre poema de molta qualitat de Marià Manent, amb el qual va obtenir la flor natural dels Jocs Florals de Lloret de 1920. És un petit fragment, només. És molt llarg. Que sabeu que en els jocs florals el nombre de versos són molts més que aquests:

Ai, gessamins exquisits,
d'aquest poble de marina
floriu de cara la mar
vora l'acàcia polida
floriu sota el llimoner
o ran d'una aigua dormida
quan les roses del jardí
ja es decanten una mica
Jo me'ls contemplo de nit
damunt la muralla grisa
tremolen dins el perfum
i semblen estrelles vives
De bon matí n'he collit
Quan les herbes són humides
N'he collit un ram gentil
Per donar a la meva amiga
Feia ombra el gessamí
Damunt l'herba d'una pica
Aigua verda i transparent
Amb núvols de molsa fina

Com veieu és el típic poema d'uns Jocs Florals però amb la saviesa del molt jovenet aleshores Marià Manent que va guanyar aquí la Flor Natural dels Jocs Florals de Lloret.

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Però és que el famosíssim *Cant Espiritual* de Maragall, no està escrit mirant aquest mar i mirant aquest cel? El Poeta diu:

Si el món ja és tan formós, Senyor, si es mira
amb la pau vostra a dintre de l'ull nostre,
què més ens podeu dar en una altra vida?

Perxò estic tan gelós dels ulls, i el rostre,
i el cos que m'he donat, Senyor, i el cor
que s'hi mou sempre... i temo tant la mort!

¿Amb quins altres sentits me'l fareu veure
aquest cel blau damunt de les muntanyes,
i el mar immens, i el sol que pertot brilla?
Deu-me en aquests sentits l'eterna pau
i no voldré més cel que aquest cel blau.

Però què és el cel, què és el mar, al costat del fet immens de la humanitat? Abans que res la gent. La gent de Lloret. Homes, dones, criatures que, sense deixar de ser mai hospitalaris, sense deixar de ser mai uns galans acollidors de turistes i forasters han de ser, són, ciutadans que no dormiten sobre la sorra daurada, sinó que edificuen. Perquè el cel i el mar no ens han jubilat. Perquè els amabilíssims visitants se'n van després. I nosaltres som nosaltres. I hem de ser forts. I hem de formar una societat valenta i apta. Perquè la Llibertat que és el bé més preciós de la terra es construeix amb la sang de les venes i amb la fortalesa de les mirades i s'edifica sobre fonaments antics i robustos i no sobre castells de naips.

Cal que Lloret sigui vostra, no d'un govern, ni d'una explotació turística, ni tan sols d'un poeta passavolant. Vostra. No tancada a ningú, però vostra. No allunyada de res, però vostra.

Mil anys navegant per la història i el cel tan blau i el mar tan bell i, tanmateix, heu de ser la gent que sap furgar en els records. Perquè la terra no s'hereta només davant del notari. Sinó que s'hereta pel dret de ser-ne fills. Aquesta terra l'hem de conèixer com coneixem el palmell de la mà, i hem de saber quin és el mapa ocult de les venes i per on discorren els desitjos dels nostres ancestres que ens van construir a nosaltres. No siguem com aquells que no reconeixen la terra. La que van deixar-los els pares i els pares dels pares, com si fossin ells mateixos, com uns visitants sense curiositat i sense amor.

Aquesta terra és vostra. Com ho és el sexe humit i voraç que ens ha fet fèrtils per poblar la terra. I com ho és la tendresa amb què hem pujat els fills i la tristesa amb què hem plorat la mort dels nostres.

Si aquesta és una terra antiga. Conèixer els racons, aixoplugar-nos-hi, és un acte d'amor. Igual com coneixem els racons de la persona estimada i ens hi aixopluguem.

La vida ara, si no ens l'estronquen els bàrbars que tants cops ens han colpit de mort, la vida ara, és fàcil i venturosa. Ara som lliures i tothom, fins i tot els més miserables de nosaltres, sabem llegir, i som d'un poble que té les mans obertes. Mostrant els palmells nus. Unes mans que no amaguen cap mena d'arma. Perquè som gent de diàleg, que parla i que escolta i d'això, si més no, almenys d'això, sí senyor, ens n'hem de sentir orgullosos. Perquè és un dels béns més grans de la terra.

Potser hi ha pobles que es vanaglorien de gestes militars, però nosaltres estem orgullosos de no tenir altres gestes que les gestes de la pau, que les gestes de la cultura. Nosaltres som el resultat d'una amarga història i l'hem de recordar sencera. Els dies més feixucs en què estàvem acorralats i amenaçats i els dies més venturosos com avui en que parlem la nostra llengua. En què ens mirem la terra, i ens mirem les mans, i ens mirem els ulls i ens sabem lliures i amb ganes de progrés.

Doncs en els dies assenyalats, vosaltres recordant la història, canteu corrandes que ja varen cantar els vostres pares i els pares dels vostres pares. Balleu balls que fa mil anys que es ballen.

Teniu intel·ligència, desperta i audaç. I somnis que travessen la planura blava i escumosa, i ganes de llegir un llibre, i ganes d'estimar una dona o d'estimar un home. I teniu una llengua antiga, perfumada de versos. La que parlaven els pares i els pares dels pares i els pares dels pares dels pares dels pares. I un cor gran per obrir la porta als del sud i als del nord. Els qui venen de visita i els qui venen per quedar-se.

És vell, aquest país, i és vell Lloret. Fem-lo més nostre encara, disputem-lo, defensem-lo. Estiguem sempre allà, quan cal ser-hi. No deixem que se'ns marceixi per deixadesa o per egoisme. No el fem malbé ara que fa anys. Aquest vell de mil anys se'ns fa jove cada matinada, quan anem a l'escola o al treball, al mercat o escrutant l'aigua aixecant la pell del mar per veure què hi te a dins.

Enamoreu-vos de Lloret. Perquè és vostre, i perquè és bellíssim i encara pot ser-ho més si així ho voleu. Escriviu sobre Lloret, pinteu Lloret, busqueu Lloret en les pedres del passat i cerqueu el dring de les paraules. Forgeu-lo en els projectes de futur. Expliqueu als vostres fills que el passat va ser gran, i que el futur, segur, segur, si així ho volem, serà una punta, un mica, d'aquella utopia que un dia vàrem somiar.

Digueu-los que només és difícil el present, per això cal treballar-lo i afrontar-lo. Rigueu-vos amb els vostres fills del que separa a la gent: la fama, els diners, els anys, la salut,... perquè tots som un cos, un cos que ens han engendrat en un lloc determinat i que estem segurs, segurs, que l'acte en que ens varen engendrar va ser un acte d'amor.

**Ajuntament de
Lloret de Mar**

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Digueu que quina sort teniu d'haver nascut en aquest país. Tant petit. Tant contradictori. Sovint tant dissortat, però tant bell i tant civilitzat, tant lliure i tant carregat de passat com està carregat de futur.

Visca Lloret!

Moltes gràcies.